

LEO

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] 'leeuw' (lat); het Latijnse woord 'leo' gaat terug op het Griekse woord 'leoon'.
- 2] het is zeer wel mogelijk dat het hier gaat om een verkorte vorm van Leonardus (zie aldaar).

*

De leeuw als symbool

Van oudsher is in vele culturen aan de leeuw symbolische betekenis toegekend. Hij werd zowel met de zon als met de maan in verband gebracht; zowel met het licht als met het donker; zowel met het goede als met het kwade. Zijn kracht wordt gezien als afspiegeling van de warmte van de zon als van de hitte van de strijd.

In het **oude China** was de leeuw symbool voor dapperheid. In het **Hindoeïsme** is de leeuw de vierde incarnatie van de god Vishnoe. In het **Boeddhisme** betekent de leeuw de wijsheid van Boeddha's leer. Het brullen van de leeuw duidt dan op de onverschrokkenheid waarmee de Boeddha zijn leer heeft verkondigd. In **Egypte** was hij de wachter. Een leeuw met zowel een kop voor als achter verzinnebeeldde zonsopgang en zonsondergang. Twee leeuwen die rug aan rug stonden met de zon erboven duiden op verleden en toekomst; op gisteren en morgen. In de **Griekse** mythologie was hij zinbeeld van kracht, van overwonnen kracht vooral; hij trok de wagens waarop goden zetelden; en Heracles droeg het vel van de leeuw die hij had verslagen.

Het **Christendom** nam van het jodendom 'de leeuw van Juda' over, symbool van de koninklijke macht van de stam Juda; deze werd nu op Christus overgebracht: Christus' koninklijke macht en tronend boven de zeven hemelen. In andere teksten wordt de leeuw in verband gebracht met de duivel: "De duivel gaat rond als leeuw, zoekend wie hij kan verslinden" (uit één van Petrus' brieven); Daniël in de leeuwenkuil verzinnebeeldt Christus' verlossing en opstanding van tussen de machten des doods.

De middeleeuwer geloofde dat de leeuw sliep met open ogen; vandaar dat hij symbool kon worden voor waakzaamheid; hij werd afgebeeld bij paleis- en kerkpoorten; vaak op tronen van hoogwaardigheidsbekleders; op vaandels en schilden (vgl. alle leeuw-symbolen in de westers heraldiek). De leeuw behoorde ook tot de vier gevleugelde oerdiere die de wacht hielden aan de vier hoekpunten van de wereld: hij was het dier van het zuiden. Deze dieren gingen later als symbolen over naar de vier evangelisten; aan Markus werd de gevleugelde leeuw toegekend, omdat hij de meeste nadruk zou leggen op Christus' koningschap; volgens anderen echter, omdat in Markus' evangelie Christus aan het begin van zijn openbaar leven in de woestijn tussen de wilde dieren doorbrengt. De heilige Hiëronymus wordt afgebeeld met een leeuw, omdat hij tussen zijn bijbelstudie door bij een leeuw een splinter uit de poot had getrokken. Eigenlijk komt deze legende uit het leven van de woestijnmonnik Gerasimus, die dus ook met een leeuw wordt afgebeeld welke uitgelaten tegen hem opspringt.

In de **Islam** is het de leeuw die de mens beschermt tegen het kwaad.

*

Leo I, bijgenaamd '**de Grote**', Rome, Italië; paus & kerkleer; † **461**; **feest 10 november**.

Hij was waarschijnlijk afkomstig uit Toscane. In 440 werd hij tot bisschop van Rome (= paus) gekozen; zijn aantreden staat gedateerd op 29 september. Hij was vooral actief in het bestrijden van ketterijen. In die tijd schreef hij aan zijn collega van Constantinopel, Flavius, zijn beroemde brief over de vraag hoe begrepen moest worden dat Christus zowel een goddelijke als een menselijke natuur had. Dit document werd een mijlpaal in de dogma-geschiedenis. Het werd op het belangrijke Concilie van Chalcedon van 451 uitgeroepen tot de officiële leer van de kerk op dit punt.

Op alle mogelijke manieren toonde hij zich een herder voor zijn kudde. Beroemd is zijn ontmoeting in 452 met de Hun Attila bij Mantua. Deze was op weg om de stad Rome te veroveren, maar Leo smeekte hem de stad ongemoeid te laten. Ze sloten vrede en Attila trok inderdaad weg...

Maar toen drie jaar later de Vandalen onder leiding van Genserik (of Geiserik) voor de stad verschenen, was het hem niet vergund zijn diplomatieke kunststuk te herhalen: de stad werd geplunderd. Toch wist Leo bij de opperbevelhebber te bereiken dat in ieder geval de mensenlevens werden gespaard en de stad niet in brand zou worden gestoken. Hij ligt begraven in de St-Pieterskerk te Rome onder het altaar dat aan hem is toegewijd. In 1754 werd hij uitgeroepen tot kerkleer.

*

Leo Dehon, Brussel, België; stichter van de Congregatie van de priesters van het Heilig Hart van Jezus; † **1925**; **feest 12 augustus**.